

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **COE VIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHEIICH ENDRÉ**
és **Dr. VÁRNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A quebeci értekezlet befejezésével csak a kanadai tanácskozások érnek véget

A szövetséges megbeszéléseket Washingtonban folytatják

Német felvonulás a Balkánra

Mi van a madridi brit nagykövet tanácskozásai háttérében? — Sumner Welles helyettes északamerikai külügyminiszter titokzatos küldetése — Visszahívják az Egyesült Államok moszkvai nagykövetét

Berlin fölött a németek hatvan angol bombavetőt lőttek le

A quebeci tanácskozások befejezésével, mint a Stefani olasz hírgyűnökség liszaboni jelentése közli, csak a szövetségesek megbeszéléseinek kanadai szakasza ér véget. Nagyon valószínűnek tartják, hogy Churchill és Eden, Angliába való visszatérése előtt Washingtonba utazik, ahol a brit tájékoztatóügyi miniszter már meg is kezdte a tanácskozások folytatásának előkészítését. Roosevelt elnök ma a kanadai képviselőházban beszédet mond. Szombaton állítják Eden brit külügyminiszter is rádióbeszédet inféz Amerika népéhez. Litvinov washingtoni szovjet nagykövet visszahívása után az Egyesült Államok kömánya is visszahívja moszkvai nagykövetét.

A madridi angol nagykövet legutóbbi tanácskozásainak háttérére érdekes fényt vet a német távirati iroda stockholmi jelentése: A Baltimore Sun című amerikai lap azt írja, hogy az angol-amerikai diplomácia most már „erélyesen lép fel” Spanyolországgal szemben. Spanyolországtól eddigi magatartásának megváltoztatását követelték.

A keleti nagy elhárító küzdelekről beszámolvva a legújabb német jelentések rámutatnak arra, hogy Charkov kiürítése után a városról délre a németek ellentámadással visszavetették az oroszokat, a várostól nyugatra a Szovjet újabb támadásait elhárították, a várostól északnyugatra fekvő térségben pedig befejezték a napokkal ezelőtt körülvárt szovjet erők felszámolását. Erős angol bombavető-központok éjszakai támadást intéztek berlin ellen. A német hadijelentés megállapítja, hogy az angolnan szervezett légharítás megakadályozta a főváros ellen zárt vonalban megkísérelt támadást s az eddigi jelentések szerint hatvan bombavetőt lőttek le.

Quebec

A quebeci megbeszélések a befejezéshez közelednek. A világ tesszt érdeklődéssel várja a tanácskozásokról kiadandó hivatalos közleményt. A quebeci értekezlet hír szerint ma, szerdán este véget ér s a két vezető angolszász államfő, Roosevelt és Churchill, Ottavába utazik. A Reuter brit hírgyűnökség értesülése szerint csak a kanadai megbeszélések érnek véget a szövetségesek háborús tanácskozásai tovább folynak. Churchill miniszterelnök és Eden külügyminiszter, Londonba való visszatérése előtt állítólag ellátogat Washingtonba. Az erről szóló híreket megőrésíti az a jelentés, mely szerint Brendan Bracken angol tájékoztatóügyi miniszter Washingtonba utazik, hogy a további tanácskozásokat előkészítse.

Tegnap a quebeci felelgvárban Roosevelt és Churchill egész napon át tanácskozott. A megbeszéléseken résztvett Soong, a csungkingi kínai kormány külügyminisztere, valamint Ausztrália kanadai főbiztosa is. Politikai megfigyelők ebből a tényből a nyilatkozati helyzetre vonatkozó fontos határozatokra következtetnek.

Knox, az USA tengerészeti minisztere szintén Quebecben tárgyal. Washingtonban híre jár, hogy Sumner Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyi államtitkára ismeretlen helyre utazott. Küldetését titok fedi.

Az angolszász — szovjet viszony

A tengely távirati irodái bő részletességgel ismertetik azokat az angol és főleg amerikai forrásból származó jelentéseket és hírmagyarázatokat, melyek Litvinov washingtoni szovjet nagykövet visszahívására, illetve leváltására

vonatkoznak. Rámutatnak arra, hogy az új washingtoni szovjet nagykövet, Andrej Gromyko — aki e minőségében tegnap kereste fel első ízben Hull észak-amerikai külügyminisztert, 1939 óta tanácsos volt a washingtoni szovjet nagykövetségen. Az Europapress washingtoni értesülése szerint Gromyko kiváló diplomatának tartják, de korántsem állítható egy színvonalra Litvinovval. A Szovjet és a nyugati demokráta hatalmak eddigi diplomáciai érintkezésében sohasem történt említés Gromyko-ról.

Litvinov leváltásához London még nem fűzött megjegyzéseket. Az angol rádió csak e tény megállapítására szorítkozik, az angol sajtó pedig az angolszász-szovjet szempontok sürgős összeegyeztetésének szükségességéről ír. A newyorki sajtó hangja ezzel szemben bizonyos nyugtalanságot árul el. A New York Times Litvinov visszahívásával foglalkozva nyíltan kijelenti, hogy amerikai köröknek az az érzése, hogy a Szovjet és az USA kapcsolatai éppen oly időpontban rosszabbodnak, amikor a legerősebb együttműködésre lenne szükség.

A tengely hírforrásai ismertették a Stockholms Tidningen című svéd lap távirati értesülését, mely az Associated Press közlése nyomán arról ad hírt, hogy a washingtoni kormány szövívője kiállításba helyezte Standley moszkvai északamerikai nagykövet legközelebbi visszahívását. Ez a hír a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot és érdekes következtetésekre adhat okot. A Stockholms Tidningen csevőként megállapítja, hogy Moszkva lépése — Litvinov visszahívása — bombaként hatott Washingtonban, Londonban és Quebecben. A svéd lap — mely mértékadó amerikai körökkel való jó kapcsolatairól ismert — azt írja, hogy Sztalin határozatának következményei kiszámíthatatlanok. Washingtonban nem titkojják, hogy a Szovjet és az USA között lényegesen lazultak a kapcsolatok. A szövetségesek Majskrij és Litvinov visszahívása folytán elstek attól a lehetőségétől, hogy két ily kiváló diplomata révén érinkezhessenek a Szovjettel. Lehetséges, hogy személyi okok is közrejátszóttak Litvinov visszahívásában. A legáltalánosabb benyomás azonban Amerikában az, hogy Sztalin elégedetlenségét akarta kifejezni a fölött, hogy a szövetségesek nem állították fel a megígért európai második arcvonalat. Erre mutat Litvinov leváltásának időpontja is: Quebecben ugyanis nem hoztak új határozatot, mely a második arcvonalba két év óta vő Szovjet igényt hivatkozva — állapítja meg a Stockholms Tidningen.

A Daqens Nyheter című svéd lap „elsőrangú szenzáció”-nak nevezi Litvinov visszahívását és azt írja, hogy a szövetségesek állásfoglalását most nem annyira Washingtontól és Londoniól, ha-

nem inkább a quebeci értekezlettől várják, ahol a vezető angolszász államférfiak összegyűltek. A quebeci táviratok kemor hangja a svéd lap szerint arra vall, hogy Sztalin lépését súlyos ténynek tekintik.

Nem tudjuk megállapítani, hogy az Observer című angol lap diplomáciai szerkesztőjének a távirati irodák által tegnap ismertetett cikke, mely a quebeci értekezlet folytatásaként angol-amerikai-szovjet megbeszélést sürget, Litvinov visszahívása előtt, vagy után jelent-e meg. Az Observer mindenestre nem most sürgeti első ízben nyomtatékosan az angolszász-szovjet nézőpontok összehangolását. A német távirati iroda genfi tudósítója tegnapelőtt idézte az Observer-nek a quebeci jelentésekhez fűzött hírmagyarázatát, melyben az angol lap nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy a szövetségeseknek most már meg egyezésre kellene jutniok a Szovjet-szövetséggel Németország jövőjét illetően. Ezt a DNB-jelentést a Rador is ismertette s a román lapok is beszámoltak róla. Az Observer szükségesnek tartja az angolszász-orosz megegyezést, Lengyelország és a Szovjetunióval határos más országok statútuma és határai tekintetében is. A megegyezés elengedhetetlenül szükséges a szövetségesek közös hadászati terveinek kidolgozásához, — állapította meg az Observer.

A Viatá cikke

A Viatá című bucaresti lap augusztus 26. keltezésű számának vezető helyén háborús és politikai helyzetképet közöl. A román lap a többi között szóról szóra a következőket írja: „Churchill és Roosevelt óvakodik attól, hogy a leg-súlyosabb problémát, a bolsevizmust felemlítse, Sztalin tartózkodó maga-

terása nem kellemes az angolszászoknak, de nem kellemes legfőként Európának.

Eppen ezért — folytatja a Viatá — bármennyire csábító lenne az angolszászok valamelyes békeajánlata, ezt az ajánlatot senki sem fogadhatja el, ha ennek az ajánlatnak a háttérében Moszkva kísért.”

Spanyolország

Sir Samuel Hoare madridi angol nagykövetség Franco tábornokkal folytatott megbeszélései élénk találgatásokra adtak alkalmat a nemzetközi sajtóban. Egyes hírmagyarázatok csak növelték az érdeklődést a brit-spanyol megbeszélések iránt. A német lapok stockholmi értesülés alapján arról adnak hírt, hogy a madridi brit nagykövetségnek Francoval tett látogatását Spanyolo szághoz intézett angol demars előzte meg. London ezt az értesülést eddig nem cáfolja meg. A német lapok szerint a Spanyolországhoz intézett brit demars a következőket tartalmazta: 1. Franco tábornok vizsgálja felül Spanyolországnak a tengelyhatalmakhoz való viszonyát. 2. Spanyolország vonja vissza a spanyol önkénteseket, — a „Kék hadosztályt” — a keleti harcmezőről. 3. Spanyolország szakiison „nem hadviselő” magatartásával és helykedjék a szigorú semlegesség álláspontjára.

Spanyol részről ezzel szemben bizonyos ellen-követelések támasztottak. A spanyol álláspontról Sir Samuel Hoare tájékoztatta Churchill miniszterelnököt és Roosevelt elnököt. Ezen felül a madridi brit nagykövet Londonba utazik, hogy részletes jelentést tegyen kormányának a spanyolországi helyzetről és legutóbbi megbeszéléseiről. (—)

A politikai arcvonal

Amerika visszahívja moszkvai nagykövetét

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Stockholms Tidningen című svéd lap az United Press hírszolgálati úgynökség jelentését továbbítja, amely szerint egy washingtoni hivatalos szövívő közölte, hogy Standley, az Egyesült Államok moszkvai nagykövetét visszahívják. Ilyen formán — jegyzi meg az United Press jelentése — a két ország diplomáciai képviselőitén börténi csere teljes lesz.

Sztalin elégedetlen a quebeci értekezlet eredményeivel

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az United Press hírszolgálati úgynökség értesülése szerint Litvinov washingtoni szovjet nagykövet visszahívását Quebecben úgy tekintik, hogy Sztalin rendkívüli módon elégedetlen az értekezlet eredményével, amelyről egészen jól tájékozott.

A jelentés hozzátesszi, hogy a vissza-

hívást annak a ténynek a tüneteként tekintik, hogy a Szovjetnek a nyugat-európai második arcvonal azonnali felállítására vonatkozó kívánsága kielégítetlen maradt.

A visszahívás még azt is igazolja, hogy Moszkva az utóbbi két hét alatt mind Churchillnek, mind Rooseveltnek értésére kívánta adni, hogy csakis ennek a kíván-

ságnak elismerése elégti ki teljesen a Szovjetszövetséget.

Minden jel arra mutat, hogy Sztalinnak az a szándéka, hogy a quebeci értekezlet jelentőségét csökkentse — fejeződik be a jelentés.

LONDON NEM NYILATKOZIK A LITVINOV-ÜGYBEN

London. (Europapress). A legkisebb megjegyzést sem fizik Londonban a Szovjet washingtoni nagykövetségnek, Litvinovnak a visszahívásához. Így a londoni rádió is csak a visszahívás száraz tényét közölte a nélkül, hogy csak egy szót is fűzött volna ehhez a fontos diplomáciai változáshoz.

Mára várják a quebeci értekezlet befejezését

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A brit hírközvetítő szolgálat quebeci értesítése szerint Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök a hétfői napot a citadellában töltötte. Megbeszélést folytattak a nap folyamán a csungkingi kínai kormány külügyminiszterével és Ausztrália főbiztosával is.

KNOX HADITENGERESZETI MINISZTER QUEBECBEN

Amszterdam. Quebecben — mint a brit hírközvetítő szolgálat jelenti — Roosevelt, Churchill Huil és Eden szombat politikai kérdésekről tanácskoztak. Vasárnap a tanácskozáscon Seong csungkinginai külügyminiszter is részt

Ankara. (Europapress). A Szovjet legidősebb diplomata tagja a 67 éves Litvinov 1941 novembere óta tölti be a Szovjet nagyköveti tisztjét Washingtonban. Igen mozgalmos politikai pályafutás áll mögötte.

Tíz évig külügyi népbiztosi tevékenysége után 1939-ben hirtelen elbocsátották állásából, de már előzőleg nem vett részt a januári népszövetségi ülésen sem. 1940 februárjában a párt nagytanácsának ülésén kizárták a központi pártvezetésből. A német-orsz háboru kitérése után azonban a szovjet kormány ismét igénybe vette szolgálatait, mert jó összeköttetésekkel rendelkezik az angol körökben. Ő vezette 1940 szeptemberében az angol-amerikai küldöttséggel a tárgyalásokat, két hónappal később pedig Washingtonba küldték és egyben kinevezték helyettes külügyi népbiztossá.

vejt, ellenben Roosevelt hiányzott.

Knox északamerikai tengerészeti minisztert is Quebecbe hívták és már meg is érkezett oda. Tegnap megbeszélés volt, melyen Roosevelt, Churchill, Soong és Knox vejt részt. A tanácskozásokat ma valószínűleg befejezik.

AZ ÚJ SZOVJET NAGYKÖVET AZ USA HELYETTES KÜLÜGY-MINISZTERNÉL

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A brit hírközvetítő szolgálat jelenti Washingtonból, hogy a Szovjetunió új washingtoni nagykövete, Gromyko hétfőn első ízben tett látogatást Sumner Welles helyettes

északamerikai külügyminiszternél.

Az új szovjet nagykövet Roosevelt elnöknek Kanadából való hazatérése után mutatja be megbízó levelét.

A WASHINGTONI FINN KATONAI ATTASÉ VISSZAHÍVÁSA

Helsinki. (Rador). A washingtoni finn katonai attasé visszahívására vonatkozóan a finn tájékoztató szolgálat a következőket közli:

Mint ismeretes, az Egyesült Államok helsinki követsége mellett működő katonai attasé a követség több tagjával ez év áprilisában Stockholmba tette át székhelyét. Erre a helyzetre való tekintettel most megállapodás történt arra vonatkozóan, hogy a washingtoni finn katonai attasé, Groendal kapitány azonnal térjen vissza Finnországba, mielőtt a hazautazást lehetővé teszik számára.

KATONAI SZEMÉLYEK NEM POLITIZÁLHATNAK ITÁLIÁBAN

Róma. (Rador). A fasiszta párt felosztása után az olasz hadügyminiszter katonai rangfokozatára való tekintet nélkül ismét életbe léptette azt a rendelkezést, amely a katonai személyeknek megtiltja, hogy politikai párt tagjai legyenek és politikai tevékenységben részt vegyenek.

A fényes tiszt és altiszt, valamint a továbbszolgáló katonák, akik vétenek a rendelet ellen, a következő büntetésben részesülnek: 1. Elvesztik rangjukat, 2. elbocsátják őket a katonai szolgálatból és 3. elvesztik azt a jogot, hogy ismét katonai szolgálatba lépjenek.

BOLGAR-HORVÁT KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK. (Zágráb). Tegnap bolgár-horvát tárgyalások kezdődtek új kereskedelmi szerződés megkötése céljából.

TAVIRÖSSZEKÖTTETÉS A VTIKÁN ÉS TOKIÓ KÖZÖTT. (Vatikánváros). A Vatikán és Tokió között tegnap lépett életbe a közvetlen távirösszeköttetés.

BANYASZERENCSETLENSÉG FRANCIAORSZÁGBAN. (Párizs) Ales helység közelében az egyik bányában szengázkiörös történt, amely hat bányász halálát okozta. (Stefani).

BEVERTÉK A STOCKHOLMI „INTURIST” KIREDELTSÉG KIRAKAT. (Stockholm.) A német távirati iroda jelenti: A svéd lapok arról adnak hírt, hogy szombaton este Stockholmban egy nagy természetű valóki bezúta az Inturist szovjet ügynőség kiredeltségének kirakatát. A tettes nem tudták elfogni. (Rador.)

MUSSOLINI FELESÉGE SPANYOLORSZÁGBAN. (Madrid). Jól értesült körök szerint Mussolini volt olasz kormányelnök felesége Spanyolországba érkezett és Alicante környékén telepedt le.

A NEWYORKI KERESKEDŐK AZ ELSŐTÉITÉS ELLEN. (Lisszabon.) A New Yorki kereskedők egyesülete azt kéri, hogy szüntessék meg a város előtétitését. A kérelmet azzal indokolják, hogy az elsőtétítés egyrészt nem feltétlenül szükséges, másrészt kárral jár. A katonai hatóságok ellen vannak az előtétitési rendelkezések hatályon kívül helyezésének, azzal érvelvén, hogy a kikötőben horgonyzó hajókat kitennék az ellenséges tengeralattjárók támadásának. (Rador.)

SVÉD KÉMEK LETARTÓZTATÁSA. (Stockholm). A Folkets Dagbladet közlése szerint az Erikson házaspárt letartóztatták. Mindkét házastárs kémkedést folytatott a Szovjet javára. Erikson azelőtt a Nydag című kommunista lap munkatársa volt. (Transkontinental Press).

AMERIKÁBA HIVJAK AZ IRÁNI DIÁKOKAT. (Ankara.) Az iráni amerikai hatóságok követik az oroszok példáját és széleskörű propagandát fejtenek ki annak érdekében, hogy az iráni diákok egyetemi tanulmányukat az Egyesült Államokban folytassák. A diákoknak jelentős kedvezményeket nyújtanak. A jelentés megjegyzi, hogy az amerikaiak ezzel a szovjet befolyását akarják ellensúlyozni. A szovjet-iráni kulturális egyezmény becsúszása után ugyanis tanulmányuk végzésére és továbbképzésére több diákot és tanári küldte a Szovjetszövetségbe. (Rador.)

A BERMUDÁK ÚJ KORMANYOZJA (Amszterdam.) A brit nirszolgálati ügynőség jelentése szerint Lord Burghley a Bermudák kormányzójává és főpáncsnokává nevezték ki. Burghley eddig a tengeri szállítások és a repülőgépek termelési minisztérium műszaki javítá

Jelentéseink a harterekről

Charkovtól északnyugatra a németek megsemmisítették a napok óta körülzárt szovjet harci csoportot

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcokban a műszaki szakoson az elkeseredett támadások tovább tartanak. Egy páncélosokkal támogatott német ellentámadás, a szovjet csapatok szíves ophárítása ellenére, elvesztett területeket visszaszerzett.

Ezúttal a bolsevisták a délutáni órákban nagy páncélos erőkkel ismét támadást kezdték. A nehéz harcokban több botoréseket éreztettek és 133 szovjet páncélos jelölték.

Charkov harci körzetében a német csapatok a várostól délre a bolsevisták ellentámadással visszavetették. A várostól nyugatra a szovjet csapatok újabb támadásait szintén visszautasították. A Charkovtól északnyugatra eső területen a napok óta körülzárt ellenséges harci csoportot végleg megsemmisítették és közben 1791 szovjet foglyot hoztak be, 299 ellenséges páncélos, 248 löveget, 100 gépfegyvert, 160 gépjárművet és egyéb hadianyagot megsemmisítettek, vagy zsákmányoltak.

Viaszmától nyugatra a bolsevisták páncélosok és csatarepülőik támogatása mellett, nagy erővel megkísérelték a német arcvonalat áttörni. Valamennyi támadást az ellenségre néző súlyos veszteségek mellett visszaverték.

A légierő a Miusznál, a Donecén és a Charkovtól nyugatra lévő területen a bolsevistáknak emberanyagban és nehéz fegyverekben nagy veszteségeket okozott. A keleti arcvonal középső szakaszán egy, 25 gyorstüzéllő ágyuvárral rendelkező ellenséges állást zuhanó harci repülőgépek teljesen szétromboltak.

A keleti arcvonalon tegnap 198 szovjet páncélos megsemmisítették és 85 repülőgépet légi harcokban lövettek.

A lappföldi arcvonalon a Krakau vezérőrnagy vezetése alatt alle 7. hegyi hadosztály, melyet Stumpf vezérezerdes légierőinek kötelékei eredményesen támogatottak, egy hegygerinc megrohanásánál és az ezután következett, hegyeken át tartó, fűsúlyban lévő szovjet erők elleni támadásainak elhárításánál különösen kitűntette magát. A bolsevisták csupán ezen az egy helyen 1000-nél több halottat veszíttek, 50 erősen kiéptett szovjet

kiserődő elfoglaltak.

Palermo kikötőjének területét augusztus 23-ra virradó éjszaka német harci repülőgépek egy erős kötelete megtámadja. Két hadihajót, valamint két teherhajót, összesen 9000 tonna tartalommal megsemmisítettek. 9 kereskedelmi hajót összesen 46.000 tonna tartalommal és egy cirkálórt részben súlyosan meg rongáltak. A kikötői berendezésekben kiterjedt tüzeket figyeltek meg.

Az Atlanti óceán fölött és a megszállott nyugati területeken 12 ellenség tegnap 4 repülőgépet veszített.

Eros angol bombavető köelekek az

Német bombavető Palermo kikötőjében angolszász hajókat támadták

Róma. (Rador). Az 1183 ik olasz hadijelentés:

Német bombavető repülőgépek a Palermo kikötőjében horgonyzó angolszász hajókat támadtak s közülük 11 kereskedelmi és 3 hadihajót eltaláltak. Két teherhajó, összesen 9000 tonna tartalommal és 2 torpedóromboló elvesztésével számolni lehet.

Az angolszász légierő Carboniára, valamint a Nápollyal és Barival szomszédos helységekre dobott bombát. A német vadászipilók Nápoly környékén 3 repülőgépet elpusztítottak, 2 gépet San Antiochio mellett a légvédelmi tüzérség

Német felvonulás a Balkánra

Berlin. Német gyalogos hadosztályok és páncélos erők vonulnak a délkelet-európai országokon át a Balkánra, hogy minden esetleges ellenséges partraszállást megakadályozzanak s egyben a kommunista veszedelemnek is elejét vegyék. Erre a feladatra már minden előkészület befejezését nyert, a délkeleti védőfal szilárdan áll, — állapítják meg Berlinben. Azok a reménykedések, hogy Sziellja elestével a Balkán félreess

elmúlt éjjel megtámadják a német birodalmi fővárost. Az ujonnan szervezett légvédelmi szolgálat azonban megabaddalyozza a főváros ellen zárt vonalban a támadást és eddigi megállapítások szerint 60, többmotoros bombázó repülőgépet löttek le. Robbanó és gyújtó bombák ledobása folyón a lakónegyedekben, valamint középületekben és kórházakban ronbolások támadtak. A lakosság veszteségei voltak.

Gyors német harci repülőgépek augusztus 24-re virradó éjszaka Anglia délkeleti részén katonai célpontokat támadtak különböző ürméretű bombákkal.

tíze semmisített meg. Az augusztus 20-i angolszász légtámadásban lelélt 7 repülőgép roncsait most találták meg Crotona közelében.

A FELTÉTEL NÉLKÜLI MEGADÁS ELVE ELLEN

Stockholm. (Stefani). Liddle Hart, a londoni Daily Mail című lap katonai szakértője azt írja, hogy a szövetségeseknek Olaszországgal szemben való magatartása a lehető legbalkezebb s a feltétlen fegyverletételre Itáliához inteztet, határozott felhívás a legképtelenebb cselekedet volt, amelyet London és Washington tehetett.

ARO-kert, Arad Távheszteló 24-45 Ma. Csak 4 napig. JAKKA (A cirkusz-király) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor a kertben.

Márton Áron alba-iuliai-gyulafehérvári római katolikus püspök Iernut-Radnóton

Dr. Szekeres József plébános aranymiséje

Iernut-Radnót. (Saj. tud.) Augusztus 15-ike a iernuti-radnóti plébániának Nagyboldogasszonyról elnevezett templomi bucsu-ünnepé. Ebben az évben is, a nehéz körülmények ellenére, nagy számban zárandokolt el ide a szomszédos községek Máriát tisztelő hívek buzgó serege. A mindig nagy tömeget vonzó bucsut két kiemelkedő mozzanat tette még ünnepélyesebbé. Az egyik Márton Áron alba-iulia-gyulafehérvári római katolikus püspök jelenléte, aki ez alkalommal osztotta ki a helybeli és szomszédos községeknek szép számban megjelent hívei között a bérmálás szentségét. A másik dr. Szekeres József helybeli plébános, szentszéki tisztségben 50 éves papságának jubileuma, illetve arany-miséjének a bemutatása volt.

A FELKELŐ NAP

pazarul szórja sugarait a bucsura zárandokló, énekes ajku hívekre, mintha a természetet is ünnepi ruhát öltött volna magára. A környék Máriát szomjazó kisnyelve-nagyja tarka színváltozatban

„Szemedből egy sugár, ha fájdalomkra száll”

A szentmise folyamán szobónél-szebb Mária-énekek hangzanak el. — „Angyalok királynéja” — „Hozzád fohászodunk, áldott Védasszonyunk” — „s mikor ezer ajakról száll a magasba, — „Szemedből egy sugár, ha fájdalomainkra száll” — sokan felzokognak s könyvektől csillogó szemmel borulnak le a kegyes Anya előtt. Aztán az áldozók nagy tömege vonul fel a főoltár elé, a kánek az Ur szent testét maga a főpásztor osztotta ki.

A szentmise befejeztével Márton Áron püspök az ő megszokott, szelíd, lágyan csengő, szívek mélyére ható hangján szólott a hívők nagy tömegéhez. A templomot zsúfolásig megtöltő ájtatos tömeg mély megilletődéssel szívta magába a főpásztor minden egyes szavát. Mélyszéges szeretettől sulyos szavait úgy

gyülekeztek a katedrálisnak mérezegett kétornyu templom előtt a tágas téren.

Kévszel 10 óra után az izélesen díszített templom már zsúfolásig megtelt. A főoltár felől megjelenik a jubiláló magas, tisztelest követelő alakja, mint valamely a Hargittáról deffüztött, viharállta fenyő. A segédkező papok kíséretében a főbejárathoz siet, ahol fogadják Márton Áront, Erdély szeretett főpásztorát, aki az összegyűlt hívek sorfala között a főoltárhoz vonul. A hívek arcán mély áhítattal vegyült bensőséges szeretet ragyog. Az orgonán felbuzgó püspöki ének s megkezdül dr. Szekeres József jubiláló helybeli plébános aranymiséjét, püspöke manuduktorsága mellett. Az evangélium felolvasása után Hájja Albert braşovi-brassói hitnár ünnepi szent beszédben méltatja a nap jelentőségét, kiemelve beszédében a jubiláló plébánosnak Mária kuitszaban kifejezesezett nemes személyiségét s egyidejűleg felolvasta a püspöki, szeretettől sugárzó, üdvözlő leiratót.

fogadta magába az ájtatos hívők szomjazó lelke, mint a kiasszott föld a mindent felüdítő esőseppkeket. Felragyogtak a szemek, feltűntek az élet terhe alatt roskadozó lelkek sonajok szakadtak fel a keblek mélyéből. S minden hívő vigasztaló reménységgel telt, ájtatos megnyugvással vitte magával a főpásztor vigaszt nyújtó beszédét. Misé végeztével a bérmálás szentségének kiosztására került a sor.

AZ ARANYMISE UTÁN

a plébánia udvarán a különböző egyesületek sorakoztak fel a jubiláló plébános üdvözlésére. A iernut-radnóti egyházközség nevében Bojár Árpád gondnok, az oltagregységet nevében Papp Mártonné, a gazdasági iskola nevében Tatár János iskolai igazgató, az alba-iuliai-gyulafehérvári káptalan nevében Maczalk

Gyöző kanonok, a kerületi papság nevében Brandner Sándor plébános, a braşovi-brassói egyház nevében Kéjja Albert hitnár, a tarnaveni-dicsőszentmártoni egyházközség nevében pedig Pekri Géza főgondnok köszöntötte fel.

Dr. Szekeres József jubiláló plébános könnyezésig megragító szavakban válaszolt az üdvözlésekre. A felemelő ünnepélyt a plébánia udvarán ez alkalomra rögtönzött felsátorszári helyiségben közös ebéd követte. Az ünnepesen az egyházi férfiak sorában jelen volt az emlitelken kívül Szabó János ludusi-ludasi esperes, Rill Albert petrosani-petrosényi plébános, Miklós László piébános.

VILÁGI VEZETŐINK

közül megjelent gróf Haller István földbírtokos, a Hanga Szövetkezétek elnöke feleségével együtt, Betegh Miklós földbírtokos, az erdélyi katolikus népszövetség országos elnöke, Böldi Gergely gróf, tarra-vamical-dicsőszentmártoni népközségi elnök, Pekri Géza földbírtokos, főgondnok, Bojár Árpád uradalmi intéző, Tatár János, a gazdasági iskola vezérigazgatója, Molnár Mihály internátusi felügyelő tanár és Horváth Zoltán tanár.

Vacsernyére kondulnak a harangok. A hívők ájtatos serege újra összeülkezett lélekben a litániát olvasó papok imái val, amely alkalommal dr. Szekeres József jubiláló plébános magas szárnyalású beszédében vázolta a Mária-kultusz értelmét s egyben mélyszéges hálával fejt köszönetét fejezte ki a jelenlévő főpásztornak, hogy részvételével felejtethet lenné varázsolta ezt a napot. Még erősen tüzött az égető nap sugara, mégis megindultak a Szűz Mária szögögi alatt idezarandokolt vidékiek, akikon énekkel hazafelé. Harangok zugása kísérette a lassan hömpölygő tömeget, míg aztán elnyelte őket a távolság, szívekben. Szűz Mária vigasztaló kegyelmével.

(T. J.)

ket. Ez az új elrendezés pedig igen-igen jól bevált a mai időkben.

— Az egyházi körökben biztos irányítás mellett

építő munka

folyik. Egyházi és világi elem vállvetve vállalja a vezetőkre háruló nehéz feladatot. Ez a szolgálat pedig nem hangos, nem mutatós, de hitbűség és szívós kitartás jellemzik.

— Az egyház egyetemének is a belső rend és fegyelem az erőssége. Lelkes vezető, kitartó munka, vast-gyelem jellemzi a helyzetet. Egymás támogatásával és erősítésével, szilárdul a biztonságérzet és mélyül a hit.

Szívesen időznék még, de hamarosan indul a vonatom és meg akarom még nézni a városházán azt a képet, amely Turda-Torda város életének, de az egész világ igazi kereszténységének egyik legjelentősebb eseményét örökíti meg. Az elődötanácós kisér el, I-kosi elnök-től bucsuzom.

És mintha a beszélgetéshez tenne a pontot, gondolataimat, érzéseimet fejeztem ki, olyan találó Arkosi Tamás generális direktor bucsuszava. „Az ember nézzük az emberben. Belső értéke szerint becsüljük. Érezzük, hogy vagy együtt élünk valamennyien, egyikünk a másikért, egyik egyház a másikért is, nemcsak önmagáért, vagy külön-külön pusztulunk, veszünk el.” Az egész beszélgetés képbeirrottan elevenedik meg Kőrösfői Kries Aladárnak gyönyörű, a városháza díszterem egész falát megtöltő hatalmas képén. Itt nézem a halgató teremben az unitáriusok nagy szellemét, Dávid Ferencet, a mint 1568-ban, épen 375 évvel ezelőtt, egy januári reggelen kihirdeti a vallásszabadságot.

A tengeralattjáró-háború

Belgrád. A tengeralattjáró háború legújabb fejleményeiről irt cikket a Donauzeitung egyik újabb számában Rudolf Krohne korvettkapitány. Megállapítja cikkében mindenekelőtt, hogy a tengeralattjáróknak 18.335 kilométeres hosszu fronton ell küzdeniök az ellenséggel. Hogy egy tengeralattjáró háború a Karibi-tengerbe vagy pedig a Mexikói-öbölbe kerüljön, nyolcezer kilométeres utat kell megtenni és ekkor megint egy akkora tenger vizeire kerül, amekkor a Földközi-tenger. „A tengeralattjáróknak azonban nemcsak a térbeli nehézségekkel kell megküzdeniök, de négy régióban kell küzdeniök a szárazföldi harcok három régiójával szemben. A szárazföldi harcokban a saját repülőgépek szembeszállhatnak az ellenséges légi támadásokkal, a tengeralattjáró háborúban azonban ezt nem lehet megtenni.”

— A hatalmas óceánokon — folytatja továbbiakban a belgrádi lap — Nagy-Británia és az USA olyan óriási számú speciális repülőgépet, repülőhordozót és segédrepülőgépet dobott a küzdelembe, hogy az elszántan küzdő tengeralattjárókat minél előbb tönkre tegyék, eltávolítsák és minden eszközzel elpusztítsák. Az ellenség fáradhatatlan és szünet nélküli támadásaival szemben a hatalmas óceánokon a tengeralattjáró egymágában áll. Ha azonban a tulerőben levő fegyverek elől „az Atlanti-óceán barlangjába”, a mélybe menekülnek, akkor az ellenséges elhárítás oda is követi őket, végeláthatatlan légi és vízi bombák sorozatával, aknákkal és hálókákkal.

— Tengeralattjáróink babérjaikat nem könnyen szerzik meg! Minden egyes szállítóhajóért, tankhajóért, csapa-szállító hajóért vagy repülőgéphordozóért elkeseredett és hány-szor újból és újból hiábavaló — küzdelmet kell megvívni. Ez az állandóan folyó elszánt küzdelem még a keleti front téli hadjáratainak heroikus erőfeszítéseivel sem lehet összehasonlítani, — állapítja meg a Donauzeitung cikkírója.

ISKOLÁINK SZÍNE ELŐTT

Eátogatás a vallásszabadság földjén

Beszélgetés dr. Gál Miklóssal, Arkosi Tamással és Lörinczy Dénessel a romániai unitárius iskolákról

Nagy József cikksorozata

II.

Arkosi Tamás generális direktortól tudom meg, hogy a romániai unitárius egyháznak 12 felekezeti elemi iskolája volt. És pedig: a turda-ariasi-tordararanyosi egyházközségben: Chia-Mészöl, Lupeni-Lupény, Mihau-Viteazul-Alsófeleszentmihály, Petroseni-Petrosény, Sinduleşti-Szind és Sutu-Magyarszovát községben. A tarnaveni-dicsőszentmártoni egyházközségben: Dambau-Külrüldombó, Harangláb-Harangláb, Sannicleus-Bethlenszentmiklós, Saros-Magyarsáros és Tarnaveni-Dicsőszentmárton egyházközségben, — a tarnava ma-

rei-nagyküküllői egyházközségben pedig Jacodul-Magyarzsákok egyházközségben

— Ez iskolák közül időközben — mondja Arkosi elnök — a felmerült nehézségek miatt megszünt a sinduleştiszindi, lupeni-lupényi és legújabban a petroseni-petrosényi. Az 1943—44 iskolai évben tehát mindössze 9 felekezeti elemi iskola kezd meg működését.

— Az iskolák fenntartására az egyház minden áldozatot megköt és lelkes egyházközségeink és híveink ragaszkodnak hozzájuk a hitvallásis nevelés érdekében.

A tanítóhiány

azonban egyre nagyobb gondot okoz az iskolafenntartó egyházközségeknél és egyházunknak — borul el Arkosi elnök homloka. — Sajnos, az időánpótiás csak lassan tudja pótolni a jelenlegi hiányt és hosszú éveknél kell még eltelniök, míg a mai nehézségek áthidalhatók lesznek.

— Egyházunk nem rendelkezik sem középiskolával, sem tanítóképző intézettel, sem teológiaiával. E tekintetben igen értékes támogatást jelent a római katolikus egyház, valamint a református egyház részéről nyújtott az a kedvezmény,

hogy középiskolás növendékeink felvételét nyertek mindkét felekezet fiú- és leányközépiskoláiba, valamint tanítólépző intézeteibe. — A református egyház ezen kívül készséggel ajánlotta fel, hogy amennyiben lelkesíti pályára készülő ifjú emberünk akadna, az a mind-nagyonedi református teológiai tanulmányosha-na, a kimondottan dogmatikai tárgyakból pedig egyházunk gondoskodhatnék előadóról.

— Egyházunk az egyes egyházközségek és a hívek lelkes támogatásával

lelkes mozgalmat indított

az egyházi pályára készülő ifjak tanításának lehetővé tételére érdekében. E célból az egyes egyházközségek közül kiválasztja a tovább tanítatásra alkalmas, szegény

sorsu ifjakat és részükre jelentős támogatást nyújt. A mozgalmak még nehézségekkel küzd, de már is több igen jóvaló szegény sorsu ifjú választottunk

TIZENNYOLCADIK KÖZLEMÉNY

li tovább-tanulásra és minden reményünk megvan arra, hogy a tanítói, valamint a lelkesíti pályára akadnak kiváló rátermettségű jelöltek, kiknek tanítatását lehetővé tudja tenni az egyre lelkesebben megnyilvánuló áldozatkésztség.

Beszélgetésünk alatt

elhívják Gál főgondnokot, aki az aranyoszéki magyar népközség elnöke is és ezerféle munka és feladat várja. Alig távozik, szinte egyszerre szól meg Arkosi elnök és Lörinczy előadó is és nem győznek hálát adni a Gondviselésnek, hogy épen Gál Miklós főgondnokot állította az egyház élére, akinek szaktaszilárd jelleme a közért minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül való hatalmas munkavállalása adja az unitárius egyháznak és iskoláknak azt a legnagyobb emberrel támogatást, amely nélkül éleltük mai szinten való tartásáról se tudnánk képzelni! Általában is meg kell mondanom, mondja örömhangsúllyal Arkosi elnök, hogy az egymás megértése, az egyházhoz való ragaszkodás erősödése, a hitélet fejlődése, a diplom-látogatás fokozódása és az áldozatkésztség öröndetes gyarapodása jellemzik az egyházi életet, az egész vonalon.

—Az egyházközségi életből eltűnt a vetélkedés, — szólal meg Lörinczy előadó, — megszűntek az ellenétek. Az egyházközségi életben a vezérő bizottságok felelősségük judatában lelkiismeretes odaadással teljesítik kötelességü-

Az alvás értéke

Az emberek alvási szokása épp olyan különböző, mint bármely más életmegfigyelésük. Némelyeknek már egy-két óra alvás is elegendő ahhoz, hogy teljesen kipihenjék magukat, mások pedig rendkívül hosszú időszakot szárnak át, hogy újból frissen állhassanak munkába. A modern tudomány az alvás értékét annak mélysége szerint határozza meg. Tudjuk, hogy az alvás a test bizonyos fokú táplálására szolgál és ez az átlagtáplálkozás ugyanolyan, mint az étkezés. Vannak ételek, amelyekből egész csekély mennyiségnek is nagyobb a táplálási értéke, mint nagytömegű ételeknek, amelyekből viszont hiányzanak a test táplálására alkalmas anyagok.

Az alvás megmérésére különféle szerkezetek állnak rendelkezésünkre. Valamennyi megegyezik abban, hogy az alvás mélységét a fizikai ténykedéssel kell megmérni, ami az alvó ember felébresztésénél fejünk ki. A tudomány a kísérletekre felhasználható alvó embereket nemcsak lármával, hanem fénybehatásokkal, valamint a hőmérséklet, hirtelen való megváltoztatásával is végzi. Így például egy helyiségben, amelyben több ember alszik, egy kis golyót ejtenek le különféle magasságból. Bizonyos, hogy a legcsekélyebb zöreire is felébred egy-két ember, a többinek azonban nagyobb zajt kell csapni, hogy felébredjen. A lármával való ébresztés kísérletei közben kiderült, hogy a mélyen alvó emberek a lármára majdnem teljesen érzéketlenek. Hogy kiderüljön a mélyen alvó emberek, azt már az alvás külsőségeiből is meg lehet állapítani, mert a mélyen alvó ember egy egész éjszakán át is ugyanolyan helyzetben marad, mint ahogy lefeküdt. Míg mások egész éjszaka forgolódnak anélkül, hogy ez a művelet alvásuk értékét befolyásolná.

Újabban az alváskutatás tudósai azt vizsgálják, hogy vajon a különféle időszakokban történő alvás értéke között mutatkozik-e különbség. Itt abból a tapasztalásból indulnak ki, hogy az ember az elalvását követő legrovidebb időn belül eléri alvása legnagyobb mélységét. Stöckmann német alváskutató kiderítette, hogy az egészséges embernek teljesen elegendő négy órai alvás, ha ez a négy óra a naplementét követő időben következik be és lehetőleg a 19 és 23 órák között történik meg.

— A belügyminiszter köszönete. Popescu D. I. hadseregparancsnok, belügyminiszter leiratot intézett Pop Eugen íjelőltáblai elnökhöz, Timisoara-Temesvár volt főpolgármesteréhez és kétésfél évi polgármesteri működése elismerésül köszönetét fejezte ki.

— AUGUSZTUS 31-ÉN ÉRVÉNYŰKÉRT VESZTIK A RÉZBŐL VERT 5 LEJES ÉRMEK. (Bucuresti). A pénzügyminisztérium közli, hogy a rézből vert 5 lejes érmék forgalmi érvénye augusztus 31-én lejár. Szeptember 30-ig ezeket az érméket adó fizetésre még elfogadják. (Rador).

— Katonai könyvecskék láttaozása Braşov-Brassóban. (Saj. tud.) Mindazok a braşovi-brassói lakosok, akik katonai könyvecskéjüket az előirt időben elmulasztották láttaoztatni, azt a területi körzeti parancsnokságnál pótlólag most újlag megtehetik. Ennek határideje augusztus 31-én jár le. Aki katonai könyvecskéjének láttaozását ezen határidőig elmulasztja, hadbíróóság elé kerül.

— Hunedoara-Hunyad megyei sorkötéles Ifjak figyelmébe. (Saj. tud.) A devai-dévai hadkiegészítő parancsnokság közli a most katonai sorozás alá kerülő 1924-ben és 1925-ben született ifjakkal, akiknek 4-8 középkisiskolai végzettségük van, hogy a hadkiegészítő parancsnokságnál kötelesek tanulmányi végzettségüket igazoló irataikat betérjeszteni. Azok, akik a sorozás alkalmával nem tudják irataikat bemutatni, azt legkésőbb 1943. szeptember 15-ig tehetik meg.

Aug. 26, csütörtök
R. kat.: Zefirin
Protestáns: Izsó
Ortodox: Adriaun

Tapkelte: 5 6 9 p
Nyom.: 18 6 53 p
A nappal hossza: 13 óra és 44 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Beclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Ankara véleménye:

„Nem lehet idegháborúval egyőzni azokat, akik életüket harcolnak”

Szofia. (Transkontinent-Press). Fritz Fiala helyzetjelentése: Az a Tass cáfolat, amelyből kiderül, hogy Oroszország nem kapott meghívást a Roosevelt-Churchill konferenciára, bombaként hatott a Boszporus mellett, ahol a török politikusok éppen beható diplomáciai megbeszélésre gyűltek össze. Már hetek óta angol-amerikai idegháború folyt a közismert török semlegességi politika ellen, amelyre a múltban nem volt példa s amelyet döntő diplomáciai nyomások előjátékának szántak.

Szem előtt kell tartanunk, hogy a fronton egy méternyi terület sem volt, amelyen Németországot máris végérvényesen le nem verték volna és egy darab kő sem volt Európában, amely a tengely forrongó partnerei Németország ellen fel nem emelkedtek volna, ha valóban hittelt akarunk adni a szövetségesek és a tőlük megvásárolt néhány vezércikkirő sajtójának. Ehhez járultak az olaszországi események, a nyugati szövetséges állam-ferfiak találkozója, amelyen Sztalin legálabbis lélekben részt akart venni, mint azt a Reuter elhamarkodva jelentette. Ezek a tárgyalások csak egy eredményhez vezethettek, feléve, hogy hittelt akarunk adni az angolszász híreknek: be kellett vezetniük az utolsó menetet.

Hogy mennyire erős Németország, az a főörök politikusok véleménye szerint nemcsak a Washington Post cikkéből tűnik ki, hanem sokkal inkább a Dél-Amerikából Isztanbulba érkező diplomáciai értesülésekből, amelyek a Roosevelt-Churchill értekezlettel foglalkoznak. A Németország ellen irányuló nagy-

arányú támadást az említett értesülések szerint újból el kellett halasztani. Ehelyett fokozni fogják az idegháborút Európá ellen: Uzeneteket küldenek Németország szövetségeséhez, berepüléseket kísérelnek meg és ha szükséges, bombázní is fogják ezeket az államokat, tovább fokozzák a légi háborút Németország és Olaszország ellen, itt-ott partraszállást kísérelnek meg, azonban újból csak Európa peremrésein és a lehetőség szerint a szövetséges támaszpontok közelében. Az említett értesülések szerint tehát a Roosevelt-Churchill megbeszélésnek ez az egyetlen pozitív eredménye az európai háború eseményekét illetően.

Sztalin ezzel természetesen nem lesz megelégedve. A fenyegető éhínség arra kényszeríti, hogy minden eszközzel kísérje meg Ukrajna visszahódítását és mindaddig nem számíthat arra, hogy ez a kísérlet sikerrel jár, amíg nem valósul meg az európai kontinensen a második front. Ez ugyanis arra kényszerítene Németországot, hogy partalékainak jelentős részét a keleti frontról elvonja. A nyugati szövetségesek azonban hathatós támogatás helyett most is csak arról biztosítják a Szovjetet, hogy a győzelem után a Szovjettől hozott áldozatok és teljesítmények mértéke szerint előnyöket biztosítsanak számára. A Boszporus mellett természetesen csak mosolyognak a politikusok azon a feltevésen, hogy a Quebecben elhatározott fokozott idegháború meg fogja rendíteni Németország és a tengely partnereit. Nem lehet idegháborúval egyőzni azokat, akik életükért harcolnak.

— A kukorica-szükséglet bejelentése. Timisoara-Temesvár városi vezetősége közli az intézményekkel, hogy kukorica-szükségletüket bejelentik a városi közlekedési szolgálat Lenau-utcai hivatalában. A bejelentést sürgősen kell megtenni és meg kell jelölni azt is, hogy milyen mennyiségben van szükségük.

— Kifli árusítása Deva-Déván. (Saj. tud.) A devai-dévai piacon is megjelent végre a várva-várt, fehér lisztből készült kifli. A közönség szívesen fogadta az izletes kiflit, amelynek darabja 5 lejbe kerül.

— Országos vásár Hunedoara-Vajdahunyadon. (Saj. tud.) Hunedoara-Vajdahunyadon az országos állatvásárt augusztus 26-án, csütörtökön tartják meg, a kirakodó vásárt pedig augusztus 29-én, vasárnap.

— Elzárlat Braşov-Brassóban. (Saj. tud.) A polgármesteri hivatal 90 napi szigorú elzárlatot rendelt el, mivel az utóbbi időben a kutyák között számos vesztettségű eset fordult elő. Tilos a kutyákat a házakból és udvarokból az utcára engedni. Szájkosár és póráz nélkül semmiféle kutya nem vezethető a város területén. Ha valaki kutyáján vesztettségű tüneteket észlel, köteles az állatot elkülöníteni és a városi állatorvosi hivatalnak azonnal jelentést tenni.

— MEGJELENT ÚJ TANKÖNYVEK.

Egyházainknak egyik legfontosabb gondja volt az utolsó években, hogy tanulóifjúságunkat tankönyvekkel lássa el. Külföldön fontos volt, hogy egyházaink: kifogyóban levő elemi iskolai tankönyveket újjakkal pótolják, mert hiszen az elemi iskolai tanításban nélkülözhetetlen a tankönyv. A református egyházkerület kiadásában valóban már a múlt években megjelentek a legfontosabb elemi iskolai tankönyvek, de a nagy kereslet miatt legnagyobb részük teljesen el is fogyott. Ezeket a tankönyveket sikerült újra engedélyeztetni és így örömmel jelenthetjük, hogy az auidi-nagynyedi Bethlen-nyomda a nyár folyamán már meg is jelentette az Erdélyi-Nemes-féle A b o c -t, valamint a II., III. és IV. osztályos egységes tankönyvet. Ezeket a tankönyveket az összes magyarnyelvű elemi iskolákban, tehát az állami iskolák magyar tagozatában is használni lehet. A középkisiskolák I. oszt. számára megjelent a Szathmáry-Zalányi: Természetrajz és ugyancsak engedélyezve vannak már a Szentmiklósi-Vita-féle I. és II. gimnáziumi osztályos Olvasó- és Nyelvtan-könyve és így az ősz folyamán megjelentek. Az itt felsorolt tankönyvek az auidi-nagynyedi Bethlen-Szövetkezet útján rendelhetők meg.

— Adomány. A dr. Kalkuk-csecsemő-gondozó és gyermekotthon javára H. I. Szent Antal nevében 2000 lejt adományozott a Déli Hirlap kiadóhivatalában. (* Köszönetnyilvánítás, Mindazoknak, akik feltehetően férjem temetésén résztvettek, ravatalára virágot, koszorút helyeztek, részvétellel fájdalommal nyihitani igyekeztek, köszönetet mondok. Külön köszönet Lengyel Lőrinc és Fia cégnek, tisztviselőinek és munkásainak. Özv. Pálfalvy Albertné.

— Mozik műsora, Augusztus 25, szerda: A r a d: Aro: „Jakka, a cirkuszkirály”, Corso: „Féltékenység” Georg Alexander, Lucie Englisch, Ferdinand Marian), Forum: „Ki boldogabb, mint én?” (Tito Schipa, Maria Jakobini, Caterina Boratto), Urania: „Az elveszett paradicsom” (Fernand Gravey, Micheline Pressle). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A sors” (Heinrich Georg, Gisele Uhlen, Will Quadflieg), Capiol: „Öreg sziv megfiatalodik” (Emil Jannings, Maria Landrock, Viktor de Kowa), Corso: „Macario cowboy” (Adriana Silveri, Elli Parvo, Giovanni Grasso, Carlo Rizzo), Thalia: „Hatán voltak” (Michele Alfa, Suzy Delaur, Jean Tisser).

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus 24. szerda: Arad: Danciu (Mihai Viteazul-ter 2), Strelkiovsky (Avram Lancu-ter.). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyáráros: dr. Sandovici (Daclor-utca 10), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neuroir (Preyer-utca 1), Mehala-Chioreanu (Closca-utca 13.). — Fratelia Ujkisoda: Panaioth. — Freidorf-Szabad falu: Bonomi.

MAI FIATALOK
A könyvtár könyveit rácsáló egérkéhez így szól az apja, az öreg egér:
— Még mindig azon az ifjúsági könyvön rágódsz? A te korodban én már a klasszikusokat faltam.
HAZIFELADAT
Apa: Karcsi Gyere ide! Hogyan lehetséges az, hogy te mindig négyest kapsz a házi feladatra, Miklós pedig mindig tízest.
Karcsi: Ez azért van apa kérem, mert az ő papája sokkal fiatalabb és jobban emlékszik az iskolai tárgyakra.

ÚJ KUTYA
— Halló, Kovács ur, bemehetek udvarba?
— Jöjjen csak nyugodtan.
— Nem harag a kutya?
— Csak jöjjen, jöjjen. Most vetjük azt a jószágot és ki akarjuk próbálni.

CORSO-MOZI. Arad TELEFON 23-64
Előadások 3. 5. 7. és 9 órákor

Ma. A német filmtéchnika nagyszerű teljesítménye.

Féltékenység A nő és a férfi szerelmi harca.

Georg Alexander, Lucie Englisch, Ferdinand Marian kitűnő alakításával

Szünet közben a híres CIANKAN DUE fellépte, tüneményes világ-sikerű számaival.

Római hépeclap

A nagy változás kis tünetei

Róma, augusztus. Régi, békebeli itáliai utazások emlékeit elevenítjük fel — némi lexikombeli adatokkal megtűzdelve — egyes külföldi lapokban, mintha egy bőséges „Iacrima Christi”-s olasz ebéd vagy tengeri kirándulás közelebb hozná az olvasóhoz a mai, történelmi cseményekkel süritett s a vas és a tűz gyűrűjével körülvevett Itáliát... „De hol van a tavalyi hó?” — kérdi Villon mester. „De hol van” — kérdezi a „olforgató” aki benne él az iténi eseményekben — nem az évekkel, hanem a hónapokkal, sőt: még egy héttel ezelőtti Olaszország és Róma is?

Nincs. Eltűnt... A Messaggero egyik hívsója felveti, hogy 1943 június 25-ének,

„visszanyert szabadság”

napjának a dátumát valami tér- vagy utcaelnevezéssel illenék megörökíteni. Az elmúlt idoszakra emlékeztető utca- neveket — Via XXIII. Marzo s.b. — már a történelmi vasárnapot követő héten — elsodorta a hazafias tüntetések fellobbanása. Róma képe megváltozott... Most nem az elmúlt korszak eltávoztott vagy megsemmisített jelvényeire gondolok s nem a középületek előtt álló katonai őrségre, hanem olyan látszólagos apróságokra, amelyek mégis jellemzői szokták a legnagyobb változásoknak.

Vajjon, milyen Róma képe a jelen és a múlt közötti nagy átmenet idején, mely átmenetnek olyan rejtetes esemény rojt a megelőzője, mint aminő Róma régi bombázása? Ennek a sebei bizony még nem hegedtek be láthatóan. A római lapokban külön rovart minden nap az eltűntek kutatása: „Ki tud róla? Ki látta?” Az a július 19-i délelőtti bombázott emlékeivel már dig felejthetetlen marad. Sokan költöztek el vidékre is, részben azért, mert nyár van.

Az újságokban folyik a gyűjtés

A régi bombázások hajléktalanjainak, szerencsétlenjeinek a javára. A tenplomi szöszékek színtér erre hívják fel a híveket... Minap a városban tömeggyűléshelyre sodort a véletlen. Megviseit, szegény, könnyesszemi és imádkozó olasz asszony került mellém, reszkette szorította magához a kicsinyt és egy kérdegette: „őlem és másoktól is, hogy „lőnek-e odakünn?”, majd elmondotta, hogy ő kétszeresen „sfollata” (rossz magyar kifejezéssel: „kiüritet”), mert először Szióliából, most pedig a római „San Lorenzo” — negyedik kellett elköltöznie, amelyet fönkretekett a bombák. Így tíz valakit végig a világvihar.

Milyen hát a mai, vagyis a július 25-e utáni Róma? Nemrég ide érándolt ismerőseim gyakran panaszkodtak fel, hogy „tulságosan csendes”, kevés szórakozásra nyílik alkalom. Így volt ez már a békének az „arany” napjaiban, amikor Róma két-három nagyobb kávéházát is már éjjel után bezárták. Nos,

a mai Róma még csendesebb!

Az elrendelt eszméllapot folytán „coprifuoco”: este fél tíztől reggel öt óráig léleknek se szabad az utcára kilépnie, kivéve a papokat, orvosokat szülészöket, illetékes hivatalos közegyeteket vagy olyan polgári személyeket, akik a hatóságától erre — kivételes méltánylást érdemlő okból — külön engedélyt kaptak. Akit „coprifuoco” raján jogosulatlanul találunk künn, azt katonai bíróság elé állítják és szigorúan megbüntetik.

Este kilenckor indulnak el az utolsó villamosok és autobusok s félzokor már sötét és kihalt a római utca.

Az esti hazajárások tapasztalatok gyűjtőjére alkalmasak. Így most körültem először érintkezésbe közlemből az olasz királyi haderő derék rajzaival s az olasz katonának, akit eddig is becsültem, most új vonását ismertem meg: a szeretetreméltóságot. Az olasz katoná

a munderban is ember

szála a költésesség pontos teljesítése sem zárja ki az udvariasságot — mondhatnánk: kedvességét —, amely apróságok

VONATON

Írta: ARATÓ ANDRÁS

I. Ismerik a Kedélyes Utast? Itt ül velünk szemben. Feje tömött zsirosbődön, arca pirospozsgás, fogai ritkásak, keze husos és stuccolt bajuszt visel. Felszereléséhez tartozik egy magasszaru cucgöcsöp is, meg az esernyő, ami a csomagtartóban lóg. Elsőnek mutatkozik be, Elsőnek veti le a kabátját. Elsőnek kérdi hahotázva mindenkitől, hogy hova utazik, mintha ez valami nagyon mulatságos dolog lenne. Nyomban utána fürgen leemeli tömött aktatásakját s a fülske utasai között szétosztja mérföldhosszu gépelt verseit. Bünbánó arccal olvassák s valamennyien zavartan köhécselünk. A Kedélyes Utas azonban megnyugtat bennünket, hogy versei remekművek, majd ellenállhatatlan kényszer hatása alatt kimerítően ismerteti foglalkozását, utazása célját, majd feleségéről tart rövid tájrajzi bemutatót, miközben kitergetti kinos hálószobáit. Közben hangosan röhög s jókedvében majdnem a térdünket csapkodja.

Bizalmassága félelmetes. Ijedten elhúzódom tőle, mert már látom, hogy a következő állomáson félrehuz és köcsönt kér tőlem, ha már olyan jó komák lettünk...

II. Ha akarom az utazás szemérmetlen dolog, vagy legalább is illetlen. Tegnap még azt sem tudtam erről az idegen urról, aki itt ül velem szemben, hogy a világon van, ma már teljesen kiszolgáltatott magam kíváncsi tekintetnek. Megoldom előtte a nyakkendőmet, előveszem a fémtemet, az ingemen elolvashatja a monogrammot s mindjárt elalszik is a szemem láttára. Majd látni fog, amint a fejem oldalra billen, az arcom elernyed s a szám hortyogásra nyílik. Csodálkozva eszmélek rá arra, hogy alapjában véve milyen bizalmas, meghitt dolog az alvás és szemérmes ember nem is alhat idegen jelenlétben. Az utolsó mondatot már félálomban gondolom végig, azután kényelembe helyezkedem és habozás nélkül, boldogan elalszom.

III. A vonatfütyről — Kosztolányi modorában — ez gondolom: Szegény, dehogó mozdony szüntelenül egy és ugyanazt a vidéket járja. Mérhettelenül unja a szédítő kanyarokat, szivdobogást kap a sötét alagutakban és haragszik a fahidakra. De akad egy báronyos völgy, egy boldog patak, egy kacér bokor, melyet szeret s mely jókedvre deríti. Ha kedvenceit megpillantja, akkor bol-

ban nyilvánul meg, de éppen ezek az apróságok a jellemzők! Egy-egy ilyen kékői sétámon ötször-hatször is megállít az őrző és kéri a „permessio”-t vagy „lasciarassare”-t. Ez a művelet — akár egy-egy fiatalabb tiszt vagy katonavégi ezt — a legnagyobb szeretetreméltósággal történik. „Craze” (köszönöm), „scusi” („bocsánat”) — ballom utána, amelyhez kedvesen hozzáteszik: „Buona notte!”

— Buona notte — válaszolom én is s utnak erdek megint. Nem is tudom, mi esik olyan jól ebben az egyszerű „éjt-szakat” kívánságban. Talán a szív és az emberség, ami ott él az olasz katonában. Ki gondolná azt, hogy ez

a nagy változás

— nyelvi téren is érvényesül? Pedig igen! A száműzött „Lei” kezd visszakapni a társalgásban való polgarjogát. Aki csak valamennyire is járatos az olasz nyelvben, emlekszik az egyes szám harmadik személyű „Lei” és a többes szám második személyű „Voi” közötti különbségre. Az előbbi a „Lei” az udvariasság megszólítási mód ami megfelel a magyar „ön”-nek, míg a „Voi”-t magyarul „magá”-val fordíthatjuk. A régebbi praktikus olasz nyelv-tanok azt ajánlották az Itáliába utazónak, hogy a „Voi”-t inkább nála „alacsonyabbrendűekkel”, hordárokkal, szállodai személyzettel

dogan felrikolt s mint egy vidám suhanó, elfütyventi magát.

IV. Szeretem a vasutasokat, akik frissen borotvált, szigorú arccal, piros sapkával állnak a robogó vonat mellett, balkezükből fardra erősített titokzatos kerek fémdarabot tartanak és jobbjukkal feszesen szalutálnak.

Az egyik állomáson láttam két ilyen fiatal vasutat, amint jókedvűen és feszületlenül beszélgetett. Hirtelen mellettük termett egy idősebb harmadik. hóna alatt hatalmas, zöldstrafos könyvvel.

— Elvesztett két vagón — közölte komoran. — Az egész állomást bejártam, sehol sincsenek.

Ijedt ösönd. — Talán a reggeli személlyel mentek el? — kockáztatja meg a fiatalok közül az egyik.

Elindult a vonat és nem hallhattam a párbeszéd folytatását. De lelki szemem előtt megjelent a két kis rakoncátlan vagón, amint kéz a kézben haladnak az országon és medveukrot szorogatnak.

V. Egy elhanyagolt kis mellékvonal végállomásán vicinálisra szállunk. Vaieha a cowboy-filmekben ilyen kis vonatokat fosztottak ki ágaskodó ménékről a lövöldöző banditák. Mi nem féltünk ilyesmitől, nincs az a ló, mely lépést tarthatna velünk. Oly kényelmes cammogunk. Egy kerék előre, kettő hátra. Negyven kilométer az ut s három óra alatt se tesszük meg. Közben alvilági hőség van. Még a legbogarasabb vénasszony is szivesen venne egy kis keresztteugot, de hiába eresztjük le az összes ablakokat, egy kávéskanálnyi szellőcske se repül be az öllünkbe. Így utazhatunk Bagdadban buskomor heringek. A hőségől bamba arccal ülünk és minden állomáson leszállunk vizet inni. Ez azt jelenti, hogy épercenként isznak vizet, mert a kis vicinális előbb csak az őrházaknál áll meg, de később minden tyúktrécsnél és vakondtúránál is állsít. Így hát szörnyen kedélyesnek vagyunk. Kerestül-kaszul járjuk a vagónokat, a kalauzokkal mélyreható eszmecserét folytatunk a vicinálisok menetrendjéről, az őrházaknál bemutatkozunk a bakterek feleségének s majdnem papusot húzunk.

Még csak az hiányzik, hogy időnként oda-megyünk a pöfékelő kis mozdonyhoz, amint vizet vesz, megveressük a nyakát s azt mondjuk neki: nyesténye.

használja az emög, de ezek is jobban szeretik a „Lei” megszólítást... „Nem vagyok olasz nyelvész s nem kívánom eldönteni a kérdés mikéntjét, az-nem, nem felejtettem el azokat a vitákat, amelyek az olasz sajtóban dultak a „Lei” és a „Voi” körül. Végül is a „Lei”-t — bar Petrarca-nál és más olasz klasszikusoknál is előfordul — az olasz nyelvtan idegen-szerinek minősítették és használataj el is tiltották. Hivatalos nyelven, de meg kis tratorriákban, eszteráktban, üzletekben is mai napig ott lehetett olvasni a a felhívást: „Lei é aboli”. Dare del „tu” o del „Voi”. Vagyis: terzés, kevésbé bizalmas megszólításban csupán a „Voi” van megengedve. Ha a vendég „Lei”-t is mondott, a pincér azért csak rá a „Voi”-al válaszolt... Most újból egyre sürtebb felhangzik a „Lei” — a katonai igorlatások alkalmából is — s a lapok úgy üdvözlik ezt a ténytet, mint

a híres olasz udvariasság

és szeretetreméltóság feltűnését. A kormányváltozás egy kiküszöbölt szava: gazdagította ismét az olasz nyelvet.

Az idegen ma Rómában a kérések keresztjében áll: mit szől az itáliai változáshoz? A válasz erre csak az lehet, hogy ami most Itáliában történt, nem érinti a hagyományos barátságot. Itália barátai ószimlen kíváncsák az jasz nép boldogulását, jobb sorsát és hogy elérje céljait!

SPORT

Resita-Resica ökölöndi Timisoara-Temesvároft

A Chinezul-CAMT a CFR ökölöndi szakosztályával közös rendezésű vasárnap vendégül látja a resita-resicai UDR ökölöndi. A viadalt az Apollo kerthelyiségben tartják előzőlt 10 órá kezdettel. A Chinezul-CAMT ökölöndi közli Sztojkovics, Germán, Gilicze, Krauser II., Popovics és Menzer lép majd szorítóba, míg a CFR: részéül Walea, Marin és Peire Mihai szerepelnek. Velük szemben az UDR kiváló garcájának legjobbjai jutnak szóhoz. A Timisoara-Temesvári versenyzők igen jó felkészültek, mert az eredeti tervek szerint most vasárnap a zágrábi HASK ökölöndi ellen mérkőztek volna, ezt a viadalt azonban szeptember közepére halasztották. Az UDR kiválógainak tehát nehéz dolguk lesz és a közönség bizonyára igen izgalmas kiüdelmeknek lesz a szemtanúja.

A Chinezul-CAMT labdarugói esztörtökön délután öt órakor kezdik első edzésüket a holsszura nyult nyári pihenő után. A labdarugó-szakosztály vezetője ezúttal is felhívja játékosainak figyelmét az edzés megkezdésére.

Rádió

AUGUSTUS 26, ÖSTÖRTÖK

BUCURESTI: 6.55—8 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13 újságjari nevelés. 13.40 Európai tml. 15.00 Hírek németül. 14 hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek órája. 14.50 Könyvi zene. 15.40 Katonák ünneke. 16.40 Hírek oroszul. 17 Zenekar énekszámokkal. 18 Előadás. 18.15 Mascagni-zene. 19 Hírek németül. 19.5 Kamarazene. 19.40 Hírek. 20 Rádiózenekar. 20.40 Hírek. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek, sportesemények. 22.20 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Munka és világozság. 12.45 Operatrérszletek. 13.30 Hírek. 13.45 Zenekar. 19 Hangverseny. 19.15 Szimfonikus zene. 19.45 Énekszámok. 20 Irodalmi előadás. 21 Hírek. 21.15 Román szimfonikus zene.

BUDAPEST I.: 6.25 Torna, zene, hírek, zene. 10 Hírek. 10.15 Zenekar. 11.15 Hangjemezek. 11.40 Külföldi híradó. 12.10 Rádiózenekar. 12.40 Hírek. 14 Szalónzene. 12.40 Hírek. 14 Szalónzene. 14.30 Hírek. 15 Cigányzene. 15.25 Előadás. 15.55 Elbeszélés. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül, magyarul. 17 Énekszámok. 17.25 Előadás. 17.50 Tánccselezek. 18.20 Versék. 18.25 Hangverseny. 18.50 Hírek. 19 Hangverseny. 21 Egyfelvonásos vígjáték. 21.25 Hangjemezek. 21.40 Hírek. 22.10 Zenekar. 23.10 Népdalok zeneklasszettel.

AUGUSTUS 27, PÉNTEK

BUCURESTI: 6.55—8 Hírek, zene. 12.45 hírek. 13 Roman—német barjársi óra. 13.50 hírek németül. 14 hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek szórakoztató és oktató órája. 15.40 Katonák ünneke. 16.10 hírek orosz nyelven. 17 Sétahangverseny. 18 Felolvasás. 18.15 Keringők. 19 Hírek németül. 19.15 Klasszikus zene. 19.25 Jogi tanácsadó. 19.40 Közlemények. 19.45 Hír-k. 20 Kamarazene. 21 Operakövetítés. 22.05 Hírek, sportesemények. 22.20 Közlemények. 22.25 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Könyvi zene. 12.30 Sebesültek órája. 13.30 Hírek. 13.45 Szórakoztató zene. 19 Egyházi zene. 19.40 Egyházi kórus. 20 Előadás. 20.30 Vonózene. 21 Hírek. 21.15 Szimfonikus hangverseny. 22.15 Filmzene.

BUDAPEST I.: 6.25 Torna, zene, hírek, zene. 8.45 Hírek. 9 Katolikus istentisztelet. 10 Református istentisztelet. 11.15 Szalónzene. 11.40 Felolvasás. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 14 Kamarazene. 14.30 Hírek. 15.05 Hangjemezek. 15.45 Felolvasás. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbül magyarul. 17 Sportesemények. 17.10 vegyes muzsika. 17.50 Német hallentőknek 18 Orgonahangverseny. 18.50 Hírek. 19 Követítés. 19.45 Beethoven-szimfónia. 21.25 Versék. 21.40 Hírek. 22 Opera. 23.45 Hírek.

Apróhirdetések

KATOLIKUS TESTVÉREK! Isten nevében segítünk állásnélküli kántorunkon, feleségével együtt a legnagyobb nyomorban van. Természetbelivel, pénzügyi problémákkal vagy díjtalan lakással. Fehérvári kántor, Arad, Cornel Leucutia-u. 20. (1630)

EGYEDÜLÁLLÓ, főzni tudó bejárónőt, 40-50 éves korig, azonnalra alkalmazok. Arad, Penes Curcanul-utca 16. (1691)

FŐMOLNÁRT alkalmaz nagy paraszti-malom Arad közelében azonnali belépésre. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1692)

Elloptak egy 5 lóerős A. Tartler gyártmányú 1180 számú 220 280 volt erős-égű

elektro-motort

és egy 27 méter B. F. kábelt 3 drb. piros, fekete és szürke szinben. Ha eladásra kínálják, kötségtünk azonnali értekezést kérünk. Nyomravezető vagy megtaláló 20.000 lei jutalomban részesül. Braşov, Iosif Wengitzky, Sr. Octavian Goga Nr. 72. Telefon Braşov 30-14 címre.

ELADO gyertyán építő faanyag. Hosszúsága 5-15 mm., vastagsága 30 cm. Özv. Cornea Ilie. Turnu. (1693)

PADLÁSLECEK eladók. Arad, Muciu Scaevola-utca 50. (1694)

KIFOGÁSTALAN szakácsnőt, jó bizonyítvánnyal, felfogadnak. Utvinis-Ötvenes, Zelenski-uradalom. (1695)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17, távbeszélő 16-95. 16000.000: fő-téri üzletes sarkbérház. 8500.000: Fűtőemleletes bérvilla, 4250.000: villanegyedben tizenégylakásos jójóvedelmű. 2600.000: belvárosi üzletes sarkház. 1500.000: gyermekkorháznál kétszobás, fürdőszobával. 650.000: szerb templomnál négylakásos. (192)

ELADÓ 30 Hp Vallis traktor kifogástalan állapotban. Cim: Kőműves Károly, Peregulnic-Kisváreg. (215)

VENNÉK korszerű előszoba- és teljes kombinált festett szobabutort. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (219)

ALKALMAZUNK szeptember 1-re elsőrendű szakácsot vagy szakácsnőt jó fizetéssel. Patcoava étterem. Arad, Avram Iancu-tér. (218)

FERFISZABÓSÁGHOZ nagymunkást és kézimunkást alkalmazok. Arad, Plevnei-tér 5, Cseke. (1687)

ELADÓK tölgy és bükk hordók, lekvár és befőtt-üvegek. Arad, Popa Vladimirescu-u. 15. (1689)

KONYHABERENDEZÉS, 3-ajtós ruhaszekrény, előszobafal és padlástalpak eladók. Arad, Eminescu-utca 33 szám, 2. ajtó. (1696)

ALKALMAZOK főzni tudó, feltétlenül becsültes mindenest két személyhez. Dr. Mihai u. Arad, Praporgescu-utca 35, Marospart. (1699)

KIFUTÓLEANYT alkalmaz Angora rövid-áruüzlet, Arad, a városházával szemben. (1698)

ARADON a Fehér Kereszt-kávéház herbacádó értekezni a szálloda igazgatóságánál. (1697)

SZOBALÉANYT, szakácsnőt azonnal alkalmazok. Arad, Regele Ferdinand-körút 43. (1700)

KÖZÉPISKOLAI tanulók teljes ellátását vállalja 3 ur családnál. Arad, Nicu Filipescu-utca 7 szám, első emelet, 4. ajtó. A katolikus gimnázium közelében. (1701)

KIFUTÓFIUT azonnal felfogadok, Coloniale. Piti Péter, Bratianu-utca 2. (1702)

BARNA, női bakancs, 38-as, új, eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 2. (1703)

ÖSSZECSUKHATÓ ping-pong-asztalt veszek. Cimeket „Sürgős” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1704)

RETUSÓRT, kifogástalan munkaerőt, nagy fizetéssel azonnali belépésre keres **FOTO JULIETTA,** Braşov, Regele Mihai-u. 7. (4295)

OLCSÓN eladó „Görice” kerékpár. Zerna házfelügyelő, Arad, Regele Ferdinand-körút 65. (6535)

GYERMEKISASSZONYT keresek egy-éves kisfiu mellé. Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Cim: dr. Oberst, Timişoara III., Carol-körút 3. (6650)

SPORTKOCSI, fehér gumival, olcsón eladó. Tanoncot kocsifényező és kárpitos szakmára felfogad György, Timişoara II., Matarşilor-utca 36. (6646)

FELFOGADOK azonnal nagymunkást, kéziléányt, kézimunkást és tanulót. Ugyanott 3-szobás lakás, keresek. Cim: Molnár István gyermekruha-szabósága, Timişoara III., Cluj-u. 13. (6567)

Timişoara emesvári **CORSO-MUZI** előadások 9. 5. 7. 9. KOR TELEFON: 38-95
rövid, gépi károgás minden s. ávar, moziul. ára
MACARIO COWBOY
Adriana Siliveri, Eli Parvo, Grasso, Carlo Rizzo.

HUSTALAN NAPOKON a legjobb tanácsadó a Mazdaznan-féle Kézi-szakácskönyv, dr. Hanish. Kapható a Jachan-féle könyvkereskedésben. Timişoaran, a Belvárosban. Ára 50 lej. Vidékre 55 lej. (6662)

KÖZÉPISKOLAI tanulókat teljes ellátással keresztény urcsaládnál. Timişoara II., Badea Cartan-tér 6, jobb földszint. (6660)

EGYEDÜLÁLLÓ, idősebb, művelt nő, aki plébánián háztartást 11 évig vezetett. mielőbbre könnyebb állást keres. Cim a timişoara kiadóban. (6659)

VÁLLALOM otthon bármilyen irat írógép-ten való másolását. Cimeket szíveségből átvesznek Timişoaran. 16-13 távbeszélő szám alatt. (6657)

FORUM-MOZI. ARAD távbeszélő 2-10 előadások 3. 5. 7. és 9-kor.
Ma. Megható történet, mely egy z. mesze. 6. ele. elevenen meg.
Ki boldogabb mint én
Megható történet. A főszerepben: **Tito Schipa, Maria Jakobini, Caterina Boratio.**

DIAKLEANYOKAT felfogadok teljes ellátásra. Ugyanott eladó 120 basszus, új akkordeon és damasztból készült ágycsészlet, Timişoara II., O. Iosif-u. 14-16. (6667)

ELADÓ francia hálószoza, patefon, rádió. Timişoara, Fratelia, XII. utca 67. (6666)

VAS-BOLTASZTAL (pul.) ékszerészkek részére, eladó. Timişoara, III., Carol-körút 73. az udvarban. (6665)

FOLYÓIRAT-kihordót, fiut vagy leányt, felfogadnak nagy fizetéssel „LIBRO”, Timişoara I. V. Alexandri-u. 7. (6654)

BEJARONOT, főzéshez értőt, felfogadok szeptember 1-re. Timişoara IV., Fröbl-u. 52, 4. ajtó. (6693)

ULSANIA filmszínház Arad Kellemes hívős terem. Tel.: 12-32
Ma és mindennap. Drámai epizód a legnagyobb színészekkel **Fernand Gravey, Micheline Pressle**
Az elveszett paradicsom (Paradis perdu)
Következik: **Macario csavargó** kacagató hóhozat.

BUTOROZOTT, szép, tiszta utcai szoba szeptember elsejére kiadó. Timişoara II., Lunel-u. 10, kapu alatt jobbra. (6673)

GYERMEKAGYAT, jó állapotban levőt, tiszta, sodronyos betéttel. vennék. Ajánlatokat a timişoara kiadóba „Jó állapotban” jellegre kérek. (6671)

BUTOROZOTT szobát, lehetőleg külön bejárattal keres egyedülálló nő, aki egész nap el van foglalva. Ajánlatokat „Tiszta 3000” jellegre a timişoara kiadóba kér. (6670)

HA NEM SÜT a takaréktűzhelye, vagy sok tüzelőanyagot fogyaszt, szakszerűen kikapcsolom. Gál, Timişoara-Temesvár III., Porumbescu-utca 19 szám. (6658)

Vett már **societeyet?**
Holnap
kezdődik a 2. osztály húzása
Az Állami Osztálysorsjáték

KÜLÖNBÖZŐ gyermekjátékok, ugyanint hajó, puska, veder, szövöszék, rézagy, stb., valamint finom esecsemő-íngék, ágycsészlet, kisleányoknak való román nemzeti kosztüm eladó. Cim: Jacobovits, Timişoara, Berthelot-körút 10. (6656)

KÖTŐGÉP, Trikokorkord, valamint újfajta kézi szövőgép eladó. A szakmára pontosan megtanítjuk. Timişoara IV., Pop de Basesiu-u. 25. (6653)

2.50x3.50 méretű, fráz-színű perzsaszőnyeg és egy 5-ágú csillár eladó. Timişoara III., Mühle Wilhelm-u. 17 2. ajtó. (6652)

VARRÓGÉPET helyszínen javítok. Távbeszélő 24-03. Eladó Singer-varrógép, női átmeneti kabát, férfijöltöny, erős termeter. Timişoara II., Ion Creanga-u. 5. (6643)

SZEP és nyugodt otthonot talál vidéki városban urinó, vagy ur, egyedülálló, virágos, kertés házantán. Különbejárattal szoba megegyezés szerint, esetleg panzióval. Ajánlatokat „Szép otthon” jellegre a timişoara kiadóba kérek. (4293)

KERESEK kifogástalanul németül beszélő gyermekisasszonyt. Timişoara, IV., Ion Ghica-u. 1. II. em. 7. (5312)

A SZENTIRMAI IVOR vezetése alatt álló kereskedelmi szaktanfolyamon a beiratások megkezdődtek. A tanfolyam szeptember 6-án nyit meg. Cim: Timişoara I., Bulevardul Regele Mihai 8, III. em.

FÜLBEVALÓ, régi művi, továbbá gáz-álarc, paradicsomos-üvegek eladók. Timişoara I., Mercy-u. 7, 6. ajtó. Földszint. (6645)

JÓL FŐZŐ mindenest bejárónői állást keres. Ugyanott lakótársnőt keresek. Timişoara I., Eminescu-u. 15. (6644)

KÜLÖNBEJÁRATU, választékos izléssel butorozott szoba, fürdőszoba-használattal (erkély, központi fűtés), villában azonnal kiadó. Timişoara I., Eugen de Savoya-u. 8 I. em., 12. Távbeszélő 13-59. (6641)

FLACH-kötőgépek eladók. 6/40, 7/30, 8/30 9/30. Timişoara IV., Fröbl-utca 63. (6642)

BUTOROZOTT utcai szoba, esetleg étkezőszel és fürdőszoba-használattal kiadó. Timişoara II., 3 August-utca 15, 2. ajtó. (6651)

MŰSTOPPOLAS, Kelemen Irma új címe: I., Lonovics-u. 1, IV. emelet, 33. ajtó (lift), ahol molyragott, kiégett, beszakadt ruhát műstoppolással továbbra is szakszerűen beszövetheti. (6670)

ELSŐRENDŰ zongorát vennék. Timişoara, III., Mitropolitul Metianu-u. 4, I. em. 10. (6730)

GYERMEKKOCSI, majdnem új, redőnyös, világos, fehér gumikkal, valamint korszerű sportkocsi eladó. Timişoara IV., Fröbl-u. 26 II. em., 25. (4285)

ELADÓ Barackán (Arad-megye), ház, jó forgalmu kocma és üzlethelyiség. Érdeklődni: Rancu Vasile, Lipova, Regele Ferdinand-utca 43. (4290)

CUKRASZTANULÓT felfogad Dóczy Dezső, Timişoara IV., Dragalina-tér 6. (6644)

HENGERSZEKET, 3, esetleg 4 dupla hengere, vennék. „OLEA” olajgyár, Timişoara II., Garcafei-u. 4. Távbeszélő 40-16. (6541)

BELVÁROSI, vagy Belvárosihoz közeli villanegyedben különbejárattal butorozott szobát keresek fürdőszoba-használattal. Ajánlatokat „Levegős” jellegre a Déli Hírlap szerkesztőségébe juttatandók el: Timişoara, I., Bratianu-tér 3.

ÁLLAST keresek egyedülálló férfinél, vagy szolid asszonynál, lehetőleg csak falun. Cím: Lidia Ferber, Timişoara IV., Dimitrie Sturza-u. 23. (6649)